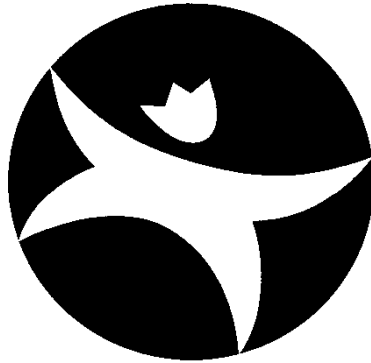

**ROVANIEMEN KAUPUNKI
NAPAPIIRIN YLÄASTE**

**VALINNAISAINEIDEN OPETUSSUUNNITELMA JA
VALINTAOPAS**

**LV 2019-2020
LV 2020-2021**

**8. lk
9. lk**

22.10.2018

VALINNAISUUS UUDESSA TUNTIJAOSSA NAPAPIIRIN YLÄASTEELLA

Ote OPS:n perusteista valinnaisuus sivut 96-98

”Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja.”

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit (MU, KU, KO, KS ja LI)

Valtioneuvoston asetuksen mukaan taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja yläkoulussa on viisi tuntia. Rovaniemellä yläkoulun tunneista yksi on sijoitettu yhteisiin aineisiin. Lisäksi oppilas valitsee 2 vuosiviikkotuntia taide- ja taitoaineita valinnaisena 8.-9. vuosiluokille . **Tämä tarkoittaa yhtä kahden tunnin ns. pitkää valintaa (2h 8lk + 2h 9lk).**

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit sisältyvät osana taide- ja taitoaineiden kaikille yhteiseen oppimäärään. Siten taide- ja taitoaineiden kaikille yhteisestä oppimäärästä ja oppilaan valitsemista valinnaisista tunneista muodostuu jatkumo, joka perustuu kyseessä olevan oppiaineen yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja keskeisiin sisältöihin. Koska taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunnit ovat osa kaikille yhteistä oppimäärää, oppilaan valitsema yhteinen taide- ja taitoaine jatkuu kunnes kyseisen oppiaineen koko oppimäärä on kokonaan opiskeltu (9. vuosiluokan kevätlukukausi). Oppilaan valitsemasta taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista annetaan numero sekä väliarviointiin että päättöarviointiin. Päättöarviointiin oppilaan valitsemasta taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista ja kyseisen oppiaineen yhteisestä oppimäärästä annetaan yksi numero oppiaineen valtakunnallisten päättöarvioinnin kriteereiden mukaisesti.

Käsityö-oppiaineessa ei tehdä jakoa tekniseen työhön ja tekstiilityöhön taide- ja taitoaineopinnoissa, mutta valinnaisaineena jako on mahdollista (TN/TS).

Muut valinnaiset tunnit

Taide- ja taitoainevalinnan lisäksi oppilaalle jää valittavaksi 4 vuosiviikkotuntia muuta valinnaisuutta (4h + 4h), joka tarkoittaa **kahta ns. pitkää valintaa (2h+2h 8lk ja 2h+2h 9lk). Pitkä valinta = 8-9 luokkien ajan kestävä valinta**

Valinnaisena aineena voidaan tarjota kuten ennenkin perusopetuksen yhteisten aineiden syventäviä ja soveltavia opintoja, useasta aineesta muodostettuja oppiainekokonaisuuksia tai vieraita kieliä.

Valinnaisten aineiden tulee edistää perusopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja/tai laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä.

Soveltavat valinnaiset aineet voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisesta osaamisesta. Soveltavilla valinnaisilla aineilla voidaan edistää oppiaineiden yhteistyötä esimerkiksi taide- ja taitoaineiden opinnoissa, tieto- ja viestintäteknologiassa, kuluttaja- ja talouskasvatuksessa, globaalikasvatuksessa tai draamaopinnoissa.

Opetussuunnitelmaan on kirjattava valinnaisen aineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet sekä sisällöt ja arviointiperusteet tiivistetysti.

A2-kielet ovat osa valinnaisuutta

- 7. vuosiluokalla ne lisäävät oppilaan viikkotuntimäärää 2h (paitsi ei RUA2).
- 8. vuosiluokalla ne ovat osa valinnaisuutta (2h) paitsi RUA2, josta 1h opiskellaan yhteisenä kuten RUB1 ja toinen tunti erikseen valittavana lyhytkurssina.
- 9. vuosiluokalla ne ovat osa valinnaisuutta (2h) (paitsi ei RUA2).

Koululla on kaksi valinnaiskoria, joista kaikki valinnat tehdään

- Oppilas valitsee ensin A-korista taide- ja taitoainevalinnan pitkänä valintana (2h 8lk ja 9lk) joistakin seuraavista aineista MU, KU, KO, KS tai LI ja samalla näiden aineiden joukosta kaksi varavalintaa.
- Oppilas valitsee tämän jälkeen B-korista kaksi muuta valinnaisainetta pitkänä valintana ja näille lisäksi neljä varavalintaa. Oppilas voi halutessaan valita näitä valintoja myös A-korista Tällöin arvioinnissa oppilaan tekemän valinnan perusteella on kyse ns. muusta valinnaisainevalinnasta.

Muut A2-kielet kuin ruotsi kuuluvat automaattisesti kohdan kaksi valintaan (B-kori).

Valinnaisaineista päättää oppilas yhdessä huoltajansa kanssa. Ennen ratkaisua on syytä tutustua tarkasti eri valinnaisaineiden sisältöihin. Päätöstä tehtäessä on lisäksi syytä ottaa huomioon, että

- hyvä menestys valinnaisaineiden opinnoissa edesauttaa jatko-opintoihin hakeutumisessa ja niissä menestymistä
- mihinkään jatko-opintoihin ei vaadita jonkin tietyn valinnaisaineen opiskelua
- yhteishaussa ammatillisiin oppilaitoksiin otetaan huomioon sellaiset yhteiseen oppiaineeseen kuuluvat valinnaisaineet, jotka arvostellaan numeroin ja joiden oppimäärien laajuus on vähintään 2 vuosiviikkotuntia perusopetuksen vuosiluokkien 8 – 9 aikana
- valinnaisaineen opiskelun perusteella voi arvioida soveltuvuuttaan sen alan ammatteihin
- erikoiskursseille valitaan valintakokeen tai –näytön perusteella

Valinnaisaineet esitellään tässä oppaassa sekä 8. että 9. luokalle. Valinnat tehdään valintakortille sekä 8. että 9. luokkaa varten siinä annettujen ohjeiden mukaisesti. Merkitse toivomasi kurssit yhdessä huoltajasi kanssa saamaasi valintakorttiin.

Valinnat ja varavalinnat ovat sitovia

Valintoja voi jälkikäteen vaihtaa vain erittäin painavista syistä esim. allergia, lukujärjestystekniset syyt, ryhmäkoot tai apulaisrehtorin erikseen harkitsevat syyt. Päätöksen valinnaisaineen vaihdosta tekee aina apulaisrehtori. Sitä ennen oppilaan on keskusteltava asiasta ko. aineenopettajan, opinto-ohjaajan ja huoltajien kanssa. Valinnaisaineen vaihtamisesta tehdään aina kirjallinen päätös.

Valinnaisaineiden arviointi

Valinnaisaineet arvioidaan joko numeroarvioinnilla (2h/vko) tai merkinnällä hyväksytty (S) (1h/vko). Kunkin valinnaisaineen arviointitapa on ilmoitettu kyseisen kurssin esittelyn yhteydessä. Numeroarvosana tai hyväksymismerkintä annetaan vain, jos oppilas on suorittanut valinnaisen aineen koko oppimäärän hyväksytysti.

Mikäli oppilas vaihtaa valinnaisen aineen toiseen joko omassa koulussaan tai koulun vaihdon yhteydessä, päättötodistukseen merkitään molempien valinnaisaineiden nimet. Kesken jäänyt valinnaisaine arvioidaan numeroin, mikäli oppilas on ehtinyt suorittaa kyseisestä aineesta vähintään kahden vuosiviikkotunnin laajuisen osuuden. Mikäli osuus on alle kaksi vuosiviikkotuntia, kesken jääneen valinnaisaineen kohdalle tulee merkintä ”osallistunut” (O). Kesken jääneestä valinnaisesta aineesta merkitään todistukseen myös oppilaan suorittama tuntimäärä. Uudesta valinnaisesta aineesta tulee todistukseen joko numeroarvosana tai sanallinen arvio ”hyväksytty” riippuen siitä, minkä laajuiseksi kyseinen valinnainen aine on koulun opetussuunnitelmassa määritelty sekä merkintä opetussuunnitelman mukaisesta tuntimäärästä.

Jos lyhyt valinta (1h/vko) katsotaan jonkin yhteisen aineen **syventäväksi** opinnoksi, suoritus voi korottaa kyseisen aineen arvosanaa.

Päättöluokkalaisen huoltajilla on oikeus pyytää, että valinnaisen A2-kielen (sa, ra, ve) tai B2-kielen (sa, ra, ve) arvosanaa ei merkitä päättötodistukseen, vaan sen tilalle merkitään ”hyväksytty”.

PITKÄT VALINNAT (2h viikossa 8. ja 9. luokalla)

1. ttMU / vMU1 Musiikki
2. ttKU / vKU1 Kuvaamataito
3. ttKO / vKO1 Kotitalous
4. ttKS / vKS1 Käsityö
5. ttLI / vLI1 Liikunta

6. vFRA2 Ranska A2
7. vSKA2 Saksa A2
8. vSAA Saame A2
9. vVEA2 Venäjä A2

10. vFRB2 Ranska B2
11. vSKB2 Saksa B2
12. vVEB2 Venäjä B2

13. vSUK1 Draama
14. vSUK7 Lukeminen ja luova kirjoittaminen
15. vKO2 Leivonta
16. vKO3 Laborointi ja elintarvikeosaaminen
17. VKO7 Erä- ja selviytymiskurssi
18. vKU2 Kuva- ja multimedia
19. vKU3 Kuvataiteen erikoiskurssi
20. vMM Maa- ja metsätalous
21. vMA1 Matematiikka
22. vMU3 Musiikin erikoiskurssi
23. vTN1 Tekninen työ
24. vTS2 Tekstiilityö – Kokeileva käsityö
25. vAT1 Tietotekniikka
26. vAT3 Peliohjelmointi
27. vTOK1 Tukioppilaskurssi
28. vTYT Työelämätaidot (vain JOPE-luokalle)

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET KURSSIT (A-KORI)

Oppilas valitsee **yhden** seuraavista kursseista 1 - 5, jota hän opiskelee 2 vuosiviikkotuntia 8. ja 9.luokalla ns. pakollisena taide- ja taitoaineena.

Lisäksi oppilas voi valita tästä ryhmästä jonkin kurssin myös muuksi valinnaiskurssiksi. Tällöin kurssista annetaan erillinen arvosana.

1. Musiikki (ttMU tai vMU1), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Kurssi jatkaa musiikin yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja sisältöihin. Kurssista annetaan numero sekä väliarviointiin että päättöarviointiin.

Katso Rovaniemen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma sivu 854,

tai: <http://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=562870ad-48f7-4d5c-8f84-fca981e393ed>

2. Kuvaamataito (ttKU tai vKU1), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Kurssi jatkaa käsityön yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja sisältöihin. Kurssista annetaan numero sekä väliarviointiin että päättöarviointiin.

Katso Rovaniemen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma sivu 862,

tai: <http://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=562870ad-48f7-4d5c-8f84-fca981e393ed>

3. Kotitalous (ttKO tai vKO1), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Kurssi jatkaa kotitalouden yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja sisältöihin. Kurssista annetaan numero sekä väliarviointiin että päättöarviointiin.

Katso Rovaniemen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma sivu 886,

tai: <http://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=562870ad-48f7-4d5c-8f84-fca981e393ed>

4. Käsityö (ttKS tai vKS1), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Kurssi jatkaa käsityön yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja sisältöihin. Kurssista annetaan numero sekä väliarviointiin että päättöarviointiin.

Katso Rovaniemen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma sivu 869,

tai: <http://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=562870ad-48f7-4d5c-8f84-fca981e393ed>

5. Liikunta (ttLI ja vLI1), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Kurssi jatkaa liikunnan yhteisen oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja sisältöihin. Kurssista annetaan numero sekä väliarviointiin että päättöarviointiin.

Katso Rovaniemen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma sivu 876,

tai: <http://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=562870ad-48f7-4d5c-8f84-fca981e393ed>

VIERAAT KIELET

A2-kielet

Kurssit jatkavat alaluokilla A2-kielten oppimäärän opetukselle annettuihin tavoitteisiin ja sisältöihin. Kurssista annetaan numero sekä väliarviointiin että päättöarviointiin.

Katso Rovaniemen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma sivu 644,

tai: <http://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=562870ad-48f7-4d5c-8f84-fca981e393ed>

6. Ranska (vFRA2), A2 kieli, 2h viikossa 8. ja 9. luokilla. Alaluokilla alkanut toinen vieraskieli.

7. Saksa (vSKA2), A2-kieli, 2h viikossa 8. ja 9. luokilla. Alaluokilla alkanut toinen vieraskieli.

8. Saame (vSAA2), A2-kieli 2h viikossa 8. ja 9. luokilla. Alaluokilla alkanut saame äidinkielenä.

9. Venäjä (vVEA2), A2-kieli, 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla. Alaluokilla alkanut toinen vieraskieli.

B2-kielet

10. Ranska, (vFRB2), B2 oppimäärä, 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

- opit puhumaan, ymmärtämään ja kirjoittamaan ranskaa
- tutustut ranskaa puhuviin maihin
- kehität vieraan kielen opiskelu- ja vuorovaikutustaitoja

Sisältö mm.:

- opit ranskan kielen perustaidot, joilla pärjät esim. matkaillessa tai tulevaisuuden työelämässä
- saat hyvät lähtökohdat jatko-opintoja varten (esim. sukulaiskielten espanjan ja italian opiskeluun)
- tutustut ranskaa puhuviin maihin, niiden kulttuuriin ja tapoihin
- pääpaino suullisen kielitaidon opettelussa

Työtavat:

Harjoitellaan käytännön tilanteita pareittain ja pienissä ryhmissä. Oppikirjan ohella hyödynnetään digimateriaalia, pelejä, lehtiä, musiikkia ja elokuvia. Tunneillamme vierailee myös ranskankielisiä vaihto-opiskelijoita

Arviointi:

Päättöarviointi Rovaniemen kaupungin opetussuunnitelman mukaisesti. Todistukseen numeroarviointi nimellä ranska B2.

11. Saksa (vSKA2), B2 oppimäärä, 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

- opit saksan ymmärtämistä, puhumista ja kirjoittamista
- opit perustiedot saksankielisestä kielialueesta.
- kehität kielenopiskelutaitoja
- kehität vuorovaikutustaitoja

Sisältö mm.:

- tutustut saksankielisiin maihin ja kulttuureihin
- opit arkielämän saksan kieltä, jota voit tarvita matkaillessa tai työelämässä.
- opit perustiedot saksan kielen rakenteista ja erityispiirteistä.
- pääpaino on käytännön harjoituksissa ja suullisessa kielitaidossa.

Työtavat:

Kuunnellaan, puhutaan, luetaan ja kirjoitetaan arkielämän saksaa. Työskennellään parin ja ryhmän kanssa. Hyödynnetään digitaalisia sovelluksia. Seurataan ajankohtaisia tapahtumia sakankielisissä maissa. Valitaan yhdessä kiinnostavia työtapoja.

Arviointi:

Päättöarviointi Rovaniemen kaupungin opetussuunnitelman mukaisesti. Todistukseen numeroarviointi nimellä saksa B2.

12. Venäjä (vVEB2), B2-kieli, 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

- opit venäjän ymmärtämistä, puhumista ja kirjoittamista
- kehität kielenopiskelu- ja vuorovaikutustaitoja
- opit ymmärtämään venäjän kielen kasvanutta merkitystä matkailussa ja muussa toiminnassa, mm. kaupankäynnissä

Sisältö:

- venäjän alkeiden oppiminen kyrillisistä paino- ja kaunokirjaimista alkaen
- opit kertomaan suullisesti ja kirjallisesti itsestä, perheestä, harrastuksista, koulusta, säästä, ympäristöstä ja Suomesta helpoin lausein
- haet tietoa Venäjän oloista, yhteiskunnasta ja kulttuurista
- tutustut venäläiseen elämäntapaa

Arviointi:

Työskentelytapojen ja asennoitumisen seuraamista ja ohjausta, kokeita sekä itsearviointia. Päättöarviointi Rovaniemen kaupungin opetussuunnitelman mukaisesti. Todistuksessa nimellä Venäjä, erillinen arvosana.

13. Draama (vSUK1), 2h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Draamaopetuksen tavoitteena on innostaa oppilaita draamalliseen ilmaisuun, kehittää ryhmätöitä ja esiintymistaitoja.

Sisältö mm.:

- opit draaman työtapoja ja roolin työstämistä
- opit perusasioita teatterista taidemuotona
- tutkit, miten valmista näytelmäkäsikirjoitusta työstetään näyttämölle
- katsot ja analysoit teatteriesityksiä
- tutustut liikeimprovisaatioon ja tanssiteatterin keinoihin

Työtavat:

8. luokan draamaopetuksessa painottuu osallistavan teatterin tekeminen ja ryhmässä toimiminen. 9. luokalla keskitytään enemmän esittävään teatteriin ja perehdytään esityksen valmistamisprosessiin syvemmin.

Osa draamaopetuksesta toteutetaan yhdessä Rovaniemen Teatterin kanssa.

Arviointi:

8. luokan draamaopiskelun arvioinnissa keskitytään ryhmätöitä ja osallistavan teatterin draamataitojen arviointiin. 9. luokalla keskitytään esiintymistaitojen arviointiin. Arvioinnissa käytetään oppilaan itsearviointia, vertaisarviointia sekä opettajan arviointia. Arvioinnin tukena voidaan käyttää esim. oppimispäiväkirjaa, portfolioita, videoita, itsearviointikaavakkeita ja toiminnallisia arviointitapoja. Todistuksessa nimellä Draama (2h/vko), erillinen arvosana.

14. Lukeminen ja luova kirjoittaminen (vSUK7), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Kurssilla on tavoitteena oppia valitsemaan ja innostua lukemaan monenlaista kaunokirjallisuutta ja asiatekstejä sekä vahvistaa omia kirjoitustaitoja. Kurssilla tulkitaan ja tuotetaan monipuolisesti erilaisia tekstejä.

Sisällöt ja työtavat, esim. :

- kirjastokäynnit, kirjavinkkaus, vertaisvinkkaus
- lukutunnit ja -tuokit, lukutavoitteiden seuranta, lukupiirit, kirjallisuuskeskustelu
- kirjablogit ja -vlogit, kirjatrailerit, elokuva
- tuotetaan erilaisia faktan ja fiktion tekstilajeja
- kokeillaan eri tyylien käyttöä
- pääpaino on yksilötyöskentelyssä mutta myös pari- ja ryhmätöitä tehdään

Arviointi:

Arvioinnissa kiinnitetään huomio lukutavoitteiden saavuttamiseen, tehtävien suorittamiseen, tekstien monipuolisuuteen ja eri tyylien hallintaan. Asenne, aktiivisuus sekä omien ja toisten töiden ja näkemysten arvostaminen ovat tärkeitä. Opettaja arvioi tuotoksia numeroin ja sanallisilla palautteilla mutta kurssilla käytetään myös itse- ja vertaisarvioita. Todistuksessa nimellä Lukeminen ja luova kirjoittaminen (2h/vko): erillinen arvosana.

15. Leivonta (vKO2), 2 h/vko 8. ja 9. luokille

Tavoitteet:

Opitaan leipomaan monipuolisesti erilaisia leivonnaisia, arjesta juhlaan, suolaisesta makeaan.

Sisällöt:

- erilaiset taikinatyytit sekä niiden sovellukset
- tutustuminen paikallisiin yrityksiin, yrittäjyyden ja sosiaalialan harjoittelua, mm. yhteistyö lähiseudun toimijoiden kanssa (esim. päiväkodit ja palvelutalo)

Työtavat:

Kädentaitoja harjoitellaan sekä yksin että yhdessä vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa mm. reseptikassa, tuotosten taltiointissa ja arvioinnissa.

Arviointi:

Arvioinnissa huomioidaan käytännön työskentelytaidot, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä tiedonhallintataidot. Todistuksessa nimellä Leivonta, erillinen arvosana.

16. Laborointi ja elintarvikeosaaminen (vKO3), 2h viikossa 8. ja 9. luokille

Tavoitteet:

Kurssilla käsitellään ruokaan, elinympäristöön ja luontoon liittyviä asioita perinteiset ainerajat ylittäen. Lisäksi kurssin aikana on mahdollisuus suorittaa Elintarvike-turvallisuusvirasto Eviran hygieniaosaamistodistus eli hygieniapassi (maksullinen 6 €).

Sisältö ja työtavat:

Kurssi rakentuu neljästä osa-alueesta: 1. kemian oppilastöitä, 2. biologian oppilastöitä, 3. keittiökemiaa ja 4. hygieniapassin suorittaminen

1. Kemian oppilastöitä

- laborointitaitojen syventäminen ja kemian erikoisvälineistön käyttö
- kemian tutkimusten ja mittausten tekeminen sekä raportointi työselostusten avulla
- aineiden valmistus kemiallisin menetelmin
- luontoon ja elinympäristöön liittyvien kemian tietojen syventäminen

2. Biologian oppilastöitä

- biologisten ilmiöiden tutkiminen
- tutkimusten ja mittausten tekeminen sekä raportointi työselostusten avulla
- biologian välineistön käytön harjoittaminen
- luonnon ilmiöiden seuraaminen
- luonnon kuvaaminen ja tulkinta diagrammien avulla
- jätehuolto ja kierrätys

3. Keittiökemiaa

- kemiallisia reaktioita keittiössä
- ruoan valmistuksen, leivonnan ja säilyvyyden kemia
- ravintoaineisiin liittyvien kemian tietojen syventäminen

4. Hygieniapassin suorittaminen

- elintarviketarkastajan ja ruokakauppiaan vierailu
- tutustumiskäynti kahvilaan tai pikaruokapaikkaan
- muutamia ruoanvalmistuskertoja
- teoriaa ja käytännön kokeiluja hygieniaosaamisesta.

Arviointi:

Arviointi on jatkuvaa ja perustuu oppilaiden työskentelyn seurantaan sekä kokeiden, harjoitustöiden ja työselostusten arviointiin. Lisäksi osana on oppilaan vertais- ja itsearviointi. Todistuksessa nimellä Laborointi ja elintarvikeosaaminen, erillinen arvosana.

17. Erä- ja selviytymiskurssi (vK07), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Tutustutaan erilaisiin eränkäynnin muotoihin ja niiden lieveilmiöihin. Opitaan mieltämään ihminen osana luontoa, hyödyntämään kestäväällä tavalla luonnon tarjoamia mahdollisuuksia ja selviytymään erilaisissa olosuhteissa. Opitaan luonnon tarjoamien raaka-aineiden hankkimista, käsittelyä ja jatkojalostusta.

Sisältö:

Metsästys, kalastus, luonnossa selviäminen, vaeltaminen, ruuanlaitto eräolosuhteissa eri menetelmin, luonnon raaka-aineiden hankinta, käsittely ja säilöminen, luonnon raaka-aineiden jatkojalostus, hygienia eräolosuhteissa, pyyntivälineiden valmistaminen.

Työtavat:

Learning by doing: vaellukset, maastoretket, vierailut, käytännön harjoitteet, pari- ja ryhmätehtäviä. Kurssille osallistuminen edellyttää sitoutumista retkille osallistumiseen lukujärjestyksen ulkopuolisella ajalla.

Arviointi:

Arviointi perustuu pitkälti tuntityöskentelyyn ja käytännön suorituksiin erilaisissa kokoonpanoissa. Myös vapaa-ajan harrastuneisuus voidaan huomioida arvioinnissa. Todistuksessa nimellä Erätaito: erillinen arvosana.

18. Kuva- ja multimedia (vKU2), 2h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Kurssilla opitaan käyttämään sujuvasti kuvankäsittelyohjelmaa erilaisten kuvien piirtämiseen, muokkaamiseen ja paranteluun. Kuvia ja videoita otetaan itse erilaisilla kameroilla ja harjoitellaan samalla kuvaustekniikkaa. Sopivaksi muokattua kuva- ja videomateriaalia opetellaan julkaisemaan erilaisilla alustoilla ja eri formaateissa.

Sisällöt ja työtavat:

8lk syksy

Digitaalinen kuvankäsittely:

- opetellaan tekemään ja muokkaamaan kuvia kuvankäsittelyohjelmalla
- muokataan valmiita eri välineillä otettuja kuvia julkaisukelpoisiksi
- opitaan digitoimaan piirroksia ja muita paperikuvia
- opetellaan tekemään animaatioita

8lk kevät

Valokuvaus:

- tutustutaan erilaisten digikameroiden ominaisuuksiin ja käyttöön
- harjoitellaan valokuvaustekniikan perusteita, kuten kuvan rakentumista, sommittelua, valon käyttöä, terävyyttä ja kuvallista ilmaisua
- opetellaan muotokuvausta, luontokuvausta ja taidevalokuvien ottamista
- tehdään oma valokuvausprojekti ja kuvasarja

9lk syksy

Videokuvaus:

- opetellaan käyttämään digikameroita laadukkaasti videokuvan ottamiseen
- harjoitellaan videokuvauksen perusteita, kuten kamera-ajoja, panorointia, tiltausta, sommittelua sekä ääni- ja kuvakerrontaa
- opitaan editoimaan videoita tietokoneella
- tehdään oma videoprojekti

9lk kevät

Esitysgrafiikka, multimedia ja kotisivut:

- opitaan graafisen suunnittelun perusteita, kuten sommittelua, typografiaa, ja muotojen käyttöä
- opetellaan tekemään monipuolisia diaesityksiä joissa on mukana multimediaa
- harjoitellaan oman julkaisualustan, kuten verkkosivujen tekoa ja ylläpitoa

Arviointi:

Arviointi on jatkuvaa ja sen kriteereinä ovat aktiivinen osallistuminen tunneilla, sekä projektien ja harjoitustöiden numeroarviointi. Lisäksi osana on oppilaan vertais- ja itsearviointi. Todistuksessa nimellä Kuvataide ja multimedia, erillinen arvosana.

19. Kuvataiteen erikoiskurssi (vKU3), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Kurssille pyrkiminen:

Kurssille valinta tapahtuu syksyn opintomenestyksen ja kuvataiteen työskentelytaitojen perusteella.

Tavoitteet:

- vahvistaa oppilaan persoonallisen taiteellisen ilmaisun kehittymistä
- syventää taiteen perustietoja ja –taitoja ajattelun, ilmaisun ja tulkinnan välineiksi
- tutustuttaa monipuolisesti kuvataiteen muotoihin
- osallistaa taiteelliseen toimintaan kulttuuri- sekä luonnonympäristössä
- oppilas kykenee kurssin lopputyönä toteuttamaan oman taideprojektin

Sisällöt:

Esim. piirustus, maalaus, grafiikka, sekä tekniikat, muotoilu ja keramiikka, rakentelu, valokuvaus, videokuvaukset, arkkitehtuuri ja ympäristöestetiikka, kokeilevan taiteen muodot. Opitaan taidehistoriaa ja kuvan tulkintaa tehtävien yhteydessä.

Arviointi:

Todistuksessa nimellä Kuvataiteen erikoiskurssi, erillinen arvosana

20. Maa- ja metsätalous (vMM), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Herättää kiinnostusta ja arvostusta lappilaista maa- ja metsätaloutta sekä puutarhanhoitoa kohtaan ja antaa niissä tarvittavia perustietoja ja –taitoja.

Opinnot toteutetaan siten, että toinen vuosista painottuu maatalouteen ja toinen metsätalouteen.

Sisältö:

Maatalous: suomalainen maatila, tärkeimmät viljelykasvit ja niiden viljely, lisäelinkeinot, karjatalous, porotalous ja puutarhanhoito

Metsätalous: luonnontilainen metsä, suomalaisen metsänkäytön historiaa, metsän monimuotoisuus, suomalaisen metsän puulajisto, metsänhoitotyöt metsän eri kehitysvaiheissa ja puun käyttö metsäteollisuudessa

Metsien virkistyskäyttö: jokamiehen oikeudet ja velvollisuudet, luonnonsuojelu, riistaeläimet, metsästys ja kalastus

Yhteistyötä eri tahojen kuten 4H:n sekä Lapin luonto-opiston kanssa. Oppilaiden omat aiheita koskevat toiveet ja kiinnostuksen kohteet huomioidaan.

Arviointi:

Arvioinnissa otetaan huomioon koenumerot, kirjalliset tuotokset sekä tuntiaktiivisuus. Itsearviointia tapahtuu oppitunneilla. Todistuksessa nimellä Maa- ja metsätalous, erillinen arvosana.

21. Valinnainen matematiikka (vMA1), 2 h viikossa 8. ja 9. luokille

Tavoitteet:

Tarkoitus on perehtyä monipuolisten ja vaihtelevien työtapojen avulla matematiikan eri osa-alueisiin ja matemaattisten mallien käyttöön käytännön sovelluksissa

Kurssi antaa laajuutensa pohjalta oppilaille valmiuksia ja vahvuutta menestyä jatko-opinnoissa sekä toisella asteella että sen jälkeen. Kurssin sisältöä voidaan muokata ryhmän kiinnostuksen ja tason mukaan.

Kurssi on tarkoitettu matematiikasta kiinnostuneille oppilaille, joiden tarkoituksena on jatkaa opintojaan lukiossa pitkää matematiikkaa opiskellen tai ammatillisissa oppilaitoksissa teknisillä aloilla.

Sisältö jaetaan neljään osaan:

- matemaattinen ongelmanratkaisu - käytännönläheisten ongelmien ratkaisemista, pulmatehtäviä ja matemaattisia pelejä
- kertaa ja syventää geometriaan liittyviä asioita
- matematiikkaa tietotekniikkaa hyödyntäen: sovellusohjelmia ja matemaattista ohjelmointia sekä matematiikan historiaa
- syventää matematiikan peruskoulun kurssien asioita ja valmistaa lukion matematiikan opintoihin

Työtavat:

Ryhmätyö, kirjallinen ja suullinen esittäminen, opetuskeskustelu, ongelmanratkaisutehtävät ja itsenäinen harjoittelu.

Arviointi:

Arviointi on jatkuvaa työskentelytapojen, asenteen, kokeiden ja harjoitustöiden avulla tehtävää seuranta sekä oppilaan itsearviointiin ohjausta. Todistuksessa nimellä Valinnainen matematiikka, erillinen arvosana.

22. Musiikin erikoiskurssi (vMU3), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Oppilas osallistuu rakentavaan toimintaan bändissä, jossa oppilaiden mielipiteet ja ideat vaikuttavat tavoitteisiin, projektien sisältöön ja esitettävään lopputulokseen. Oppilas kehittää omaa musiikillista ilmaisuaan monipuolisesti. Erikoiskurssilaiset vastaavat koulun juhlien musiikkiesityksistä.

Sisällöt:

- eri instrumenttien monipuolinen soittaminen
- laulaminen, äänenkäyttö, mikrofonitekniikka
- esityksien suunnittelu ja esiintyminen
- äänentoistolaitteistot, musiikkitekniikka

Arviointi:

Arvosanan muodostumiseen vaikuttavat oppilaan osallistuminen ryhmän rakentavaan toimintaan: omasta osuudesta huolehtiminen ja muiden kannustaminen sekä musiikillisten taitojen kehittyminen. Todistuksessa nimellä Musiikin erikoiskurssi, erillinen arvosana.

23. Tekninen työ (vTN1), 2h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

- oppia erilaisia käsityötekniikoita ja työtapoja
- harjoitellaan käyttämään koululla olevia työstökoneita ja käsityökaluja tarkoituksenmukaisesti ja työturvallisesti
- oppia suunnittelemaan, valmistamaan ja arvioimaan oma tuote

Sisällöt:

- koneisiin tutustuminen, työturvallisuus, oikeat työtavat
- puu- ja metallitöitä
- tuotteiden suunnittelua
- 3D-mallintaminen ja 3D tulostaminen
- muut materiaalit (esim. muovi ja nahka)
- yhteisiä harjoitustöitä ja omavalintaisia töitä mahdollisuus myös huonekalujen entisöintiin

Arviointi:

Arviointiin vaikuttaa tuntityöskentelyn aktiivisuus ja turvallisuus, suunnitelmat ja tehdyn tuotteen laatu. Todistuksessa nimellä Tekninen työ, erillinen arvosana.

24. Tekstiilityö - Kokeileva käsityö (vTS2), 2h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

- ohjaa oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä
- ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestäväää elämäntapaa
- ohjaa oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi

Sisältö mm:

- valot tuotteisiin, e-tekstiilit
- valokuvat ja piirroksat kankaalle
- muoti ja pukeutuminen, vaatteiden valmistus
- sisustuksen salat

Työtavat:

Työskentely on omaa ilmaisua korostavaa, pääpaino on luovalla ongelmanratkaisulla. Oppilas suunnittelee toteutettavat tuotteet ja oppii ilmaisemaan itseään käsityön keinoin.

Arviointi:

Arviointi perustuu kokonaiseen käsityön prosessiin, sen tavoitteisiin ja kriteereihin sekä opiskelun aikana tehtyyn jatkuvaan arviointiin ja dokumentointiin. Oppilaille annetaan erilaisia mahdollisuuksia osoittaa edistymistään ja kannustetaan omien vahvuuksien ylläpitämiseen sekä kehittymässä olevien taitojensa hallitsemiseen. Todistuksessa nimellä Tekstiilityö - Kokeileva käsityö, erillinen arvosana.

25. Tietotekniikka (vAT1), 2h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Opitaan tietokoneen hyötykäyttöä monipuolisesti. Kurssi antaa hyvät valmiudet hyödyntää tietotekniikkaa muiden aineiden opiskelussa, jatko-opiskelussa ja työelämässä. Kurssilla huomioidaan joiltakin osin oppilaiden jo aikaisemmin omaksumia taitoja ja niiltä osin vain syvennetään osaamista.

Sisällöt:

8 lk syksy ja kevät:

- tietotekniikan historiaa, nykypäivää ja tulevaisuutta
- tietotekniikan käsitteitä ja sanastoa
- tiedostojen ominaisuuksia ja niiden hallinta
- käyttöjärjestelmät (mm. linux asennus)
- tietokoneen liitännät ja oheislaitteiden (lisälaitteiden) hallinta
- tietokoneen keskusyksikön osat (mm. purkua ja kokoamista)
- ohjelmien ja tallennusmedioiden hallinta
- tietoturva, haittaohjelmat, virustorjunta ja palomuuuri
- internetin turvallinen hyötykäyttö
- tekstinkäsittely (Word, syventävä)
- digitaalisen kuvankäsittelyn perusteita
- esitysgrafiikkaa (PowerPoint, syventävä sekä Prezi tai muu vastaava selainpohjainen)

9 lk syksy ja kevät:

- taulukkolaskennan hyötykäyttö (Excel, syventävä)
- tietokantaohjelman (esim. Access) käyttö
- 3d mallintaminen (Blender tai muu vastaava)
- kotisivujen teko (HTML, CSS sekä Javascript) eli web-ohjelmointi
- kotisivueditoreihin tutustuminen

Työtavat:

Harjoitustehtävien ja projektitöiden tekeminen, itsenäinen harjoittelu, opetuskeskustelu sekä pari- tai ryhmätyöskentely.

Arviointi:

Arviointiin vaikuttaa itsenäinen työskentely, aktiivisuus sekä harjoitustöiden/projektitöiden arvostelut. Oppilas tekee myös jatkuvaa itsearviointia. Todistuksessa nimellä Tietotekniikka, erillinen arvosana.

26. Peliohjelmointi (vAT3), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Kurssilla opetellaan monipuolisesti ohjelmointitaitoja ja sovelletaan niitä pelien ohjelmointiin. Kurssille tullessa ei tarvitse olla ohjelmointikokemusta, eikä tarvitse olla ”guru” tietokoneiden kanssa. Pitkäjänteisyys, looginen ajattelukyky ja erilaisten ongelmien ratkaisukyky ovat tarpeen. Kurssi antaa hyvän pohjan mm. ohjelmointialan jatko-opintoja varten ja valmiuksia jatkaa ohjelmoinnin opiskelua itsenäisesti.

Sisältö: Kurssi jaetaan neljään osa-alueeseen:

8 lk syksy:

Johdatusta ohjelmointiin: Ohjelmoinnissa toimivien ohjelmakoodien työstäminen vaatii ensin suunnittelua. Tätä opitaan tekemään algoritmien, vuokaavioiden ja pseudokoodien avulla. Tutustutaan aluksi helposti omaksuttavaan ohjelmointityökaluun (ohjelmointieditori) ja koodauksen perusrakenteisiin (mm. syöttö, tulostus, ehdot, silmukat). Tutustutaan ohjelmointiin aluksi pienten ohjelmakoodien avulla ja opitaan tekemään niihin toimivia muutoksia. Opetellaan tuottamaan omia pieniä toimivia ohjelmia ja laatimaan jokin yksinkertainen peli.

8 lk kevät:

Tasopelin (2d) toteutus: Tutustutaan toiseen yleisesti käytössä olevaan ohjelmointikielen ja ohjelmointityökaluun. Opitaan ohjelmien suunnittelua, toteutusta ja testaamista laajemmin. Käydään läpi ohjelmoinnin perusrakenteita syvällisemmin (mm. syöttö, muuttujat, valintarakenne, toisto, taulukot, funktiot). Tutustutaan eri ohjelmointikielien eroavuuksiin ja niiden käyttötarkoituksiin. Tehdään oma pienimuotoinen tasopeli, joka toimii mm. internetselaimessa tietokoneella ja iOS/Android -laitteilla.

9 lk syksy:

Ääni ja grafiikka: Opetellaan lisäämään peliin omaa grafiikkaa, pelifysiikkaa, ääniefektejä sekä taustamusiikkia. Harjoitellaan näitä tasopelien (2d) laatimiseen sopivalla ohjelmointieditorilla ja pienimuotoisten ohjelmakoodien avulla. Suunnitellaan ja toteutetaan oma tasopeli itsenäisesti, pari- tai ryhmätyönä. Opitaan ymmärtämään ja muokkaamaan myös muiden kirjoittamia peliohjelmia.

9 lk kevät:

Peliohjelmointiprojekti: Oppilas suunnittelee, koodaa ja testaa uuden pelin oman taitotason ja tavoitteiden mukaisesti. Oppilaan oman harrastuneisuuden, koulun laitteiden ja ohjelmistojen puitteissa myös 3d -pelin toteutukseen voidaan antaa mahdollisuus.

Työtavat:

Harjoitustehtävien tekeminen, itsenäinen harjoittelu, opetuskeskustelu sekä pari-/ryhmätyöskentely. Mahdollisuuksien mukaan vastaanotetaan vierailijoita tai tehdään vierailu ohjelmointialan oppilaitokseen tai työpaikkaan.

Arviointi:

Arviointiin vaikuttaa itsenäinen harjoittelu, aktiivisuus sekä harjoitustöiden/projektitöiden arvostelut. Oppilas myös itsearvioi omia suorituksiaan harjoitustöissä ja tuntityöskentelyssä. Todistuksessa nimellä Peliohjelmointi, erillinen arvosana.

27. Tukioppilaskurssi (vTOK1), 2 h viikossa 8. ja 9. luokilla

Tavoitteet:

Tukioppilaskurssi on suunnattu oppilaille, jotka ovat kiinnostuneita vastuullisesta toiminnasta koulun työyhteisön ja viihtyvyyden hyväksi. Oppilas pyrkii aktiivisen toimijan rooliin, jossa hän ottaa vastuun yhteisön hyvinvoinnista ja sitoutuu siirtämään sitä oman toimintansa kautta muille oppilaille. Oppilas kasvaa ja kehittyy positiiviseen suuntaan ja laajentaa minäkuvaansa sekä parantaa sosiaalisia taitojaan. Yhteistyö sekä oppilaiden keskuudessa että oppilaiden ja koulun henkilökunnan välillä kehittyy.

Tukioppilaat valitaan kurssille haastattelun ja opettajien lausuntojen perusteella.

Sisältö mm.:

- ryhmäytyminen, tukioppilasidentiteetin löytäminen
- tukioppilaiden arvojen ja asenteiden käsittely
- sosiaalisten taitojen harjoittelu
- tunteiden ilmaisu ja ymmärtäminen, itsetuntemus ja itsetunto
- erilaisuuden tunnistaminen ja hyväksyminen
- koulukiusaamiseen puuttuminen
- osallisuus
- ongelmanratkaisutaidot
- päivänavauksien sekä teemapäivien ja -viikkojen järjestely ja toteutus
- kummioppilas- ja kummiluokkatoiminta

Työtavat:

Tukioppilaskurssilla työskennellään runsaasti pareittain ja erilaisissa ryhmäkokoonpanoissa. Työtavat vaihtelevat käsiteltävän aiheen mukaan. Mahdollisuuksien mukaan tunneilla käy vierailijoita.

Arviointi:

Arvioinnissa noudatetaan piirrearviointia, jossa kiinnitetään huomiota mm. oma-aloitteisuuteen, osallistumiseen tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen ja siihen, miten oppilas suhtautuu omaan rooliinsa tukioppilaana. Oppilaan on toimittava aktiivisesti tavoitteiden saavuttamiseksi. Hänen on osallistuttava kurssin sisältöihin ja kyettävä työskentelemään vastuullisesti erilaisissa ryhmissä. Hänen tulee kunnioittaa ja noudattaa sekä tukioppilaiden omia sääntöjä että koulun yleisiä järjestyssääntöjä voidakseen opiskella kurssilla sen päättymiseen saakka. Todistuksessa nimellä Tukioppilaskurssi, erillinen arvosana. Lisäksi erillinen todistus tukioppilaana toimimisesta.

Kurssi 28 koskee vain JOPE-luokkaa ja se on näille oppilaille pakollinen

28. Työelämätaidot (vTYT), 2 h viikossa 9. luokalla

Tavoitteet:

Tutustua eri aloihin ja löytää itselle sopiva jatko-opiskelupaikka. Tavoitteena on oppia työnhakutaitoja ja työelämän sääntöjä. Tavoitteena on, että oppilas oppii tunnistamaan ja hyödyntämään vahvuuksiaan, ja että hänen itseluottamus, vastuuntunto, kyky omien asioiden hoitoon, halu oppimiseen sekä sosiaaliset taidot kehittyvät.

Sisältö mm.:

- minä työntekijänä: kiinnostukset, vahvuudet, arviointi, urasuunnittelu, arjenhallintataidot ja omasta työkunnosta huolehtiminen
- työelämä: ammatit, koulutus, erilaiset työt, muuttuva työelämä, työelämän tasa-arvo, työelämään liittyvä passikoulutus
- työelämän pelisäännöt: käyttäytyminen, työsopimus/ lomakkeet, laki nuorista työntekijöistä, nuorten työsuojaus, työntekijän oikeudet/velvollisuudet
- työnhakutaidot: puhelinkeskustelut, käynti työpaikoilla, sähköposti, työhakemus, cv, työhaastattelu, työ- ja elinkeinopalvelut, kesätyöt

Työtavat:

Luokkaopetustunnit, yksilö- ja ryhmäohjaus, TOP -jaksot ja työelämätaidot -leirikoulu. Lisäksi vierailut esimerkiksi te -toimistoon, Ohjaamoon ja muihin yrityksiin/palveluihin.

Arviointi:

Arvosana koostuu tuntiaktiivisuudesta ja asenteesta, aktiivisuudesta työpaikkojen hankkimisessa, työssäoppimisjaksojen onnistumisista, TOP -arvioinneista sekä kirjallisten tehtävien suorittamisesta. Todistuksessa nimellä Työelämätaidot, erillinen arvosana.